

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення пленарного засідання

_____ сесії

Полтавської обласної ради восьмого

скликання _____ № _____

**Регіональна цільова програма
«Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»**

РОЗДІЛ 1. ПАСПОРТ

Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»

1.	Ініціатор розроблення Програми	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації
2.	Розробник Програми	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації
3.	Співрозробники Програми	Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В.Остроградського
4.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації
5.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення проєкту програми	-
6.	Номер і назва операційної цілі Стратегії регіонального розвитку Полтавської області, якій відповідає Програма	Операційна ціль 1.3. Сучасний освітній простір як базис для задоволення потреб суспільства та економіки, підвищення правової культури населення
7.	Термін реалізації Програми	2026 – 2028 роки
8.	Очікуваний обсяг фінансування Програми, усього	146 488,2 тис. грн.
9.	Джерела фінансування: 1) державний бюджет; 2) обласний бюджет; 3) місцеві бюджети (районні, міські, селищні, сільські); 4) інші джерела, не заборонені законодавством	- 146 488,2 тис. грн. в межах обсягу коштів передбачених рішенням сесій місцевих рад; -

**Директор Департаменту
освіти і науки Полтавської обласної
державної (військової) адміністрації**

Євген КОНЧАКОВСЬКИЙ

РОЗДІЛ 2.

Мета Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»

Метою Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки» є:

забезпечення конституційного права громадян на здобуття якісної освіти, умов рівного доступу для населення області сучасної якісної освіти, що відповідає актуальним і перспективним запитам особистості, суспільства і держави, міжнародним стандартам;

створення в області ефективної та доступної системи виявлення, розвитку й підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді через упровадження інноваційних освітніх практик, забезпечення ресурсами та розширення можливостей для творчої, наукової і професійної самореалізації, що сприятиме збереженню та розвитку інтелектуального й культурного потенціалу регіону;

підтримка та розвиток творчого потенціалу педагогічних та науково-педагогічних працівників, підвищення рівня їхньої професійної компетентності й популяризація кращих педагогічних практик;

створення умов для підвищення мотивації здобувачів освіти;

забезпечення цифровізації освіти як важливого механізму надання освітніх послуг шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за освітніми рівнями відповідно до державних стандартів освіти, інформатизації й інтелектуалізації суспільства;

розвиток методичного забезпечення закладів освіти з урахуванням специфіки сучасних педагогічних технологій;

підвищення фахової та педагогічної компетентностей освітян області в дистанційному режимі;

розширення доступності якісної освіти шляхом створення потужної бази методичних та дидактичних матеріалів для дистанційного навчання;

підвищення рівня наукової й технологічної грамотності вчителів;

популяризація STEM освіти;

зменшення дефіциту знань учасників освітнього процесу у сфері STEM-дисциплін;

сприяння інноваційності та цифровій трансформації закладів загальної середньої освіти;

професійне орієнтування учнів старшої школи до вибору кар'єри у сфері STEM;

розширення партнерства «Заклад загальної середньої освіти – Заклад вищої освіти»;

виявлення талановитих педагогічних працівників, які впроваджують власні педагогічні ідеї та успішно реалізують сучасні освітні практики; підвищення престижності професії вчителя в суспільстві; поширення кращого педагогічного досвіду;

створення умов для ефективного науково-методичного забезпечення регіонального компоненту освіти в Полтавській області у 2026 – 2028 роках;

підвищення поінформованості суспільства про реалізацію Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки», а також щодо реформування системи освіти, підвищення якості комунікації, налагодження сталого зворотного зв'язку з громадськістю, для забезпечення можливості збору та аналізу інформації про оцінку громадськістю ефективності запропонованих органами виконавчої влади заходів реалізації програми, шляхів вирішення проблемних питань розвитку освіти Полтавської області, вивчення громадської думки;

підвищення якості освітнього менеджменту в Полтавській області, шляхом формування інформаційної системи аналізу та контролю функціонування освітніх процесів;

удосконалення планування та супроводу фінансово-господарської діяльності, матеріально-технічного та методичного забезпечення, контролю дотримання безпечних умов організації навчально-виховного процесу в закладах і установах освіти, що перебувають у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, а також закладах і установах освітньої галузі в цілому;

створення належних умов для навчання та комфортного перебування дітей закладах освіти, забезпечення функціонування освітнього процесу та збереження здоров'я дітей відповідно до санітарно-гігієнічних правил та норм;

модернізація матеріально-технічної бази навчальних закладів з метою належної експлуатації будівель;

формування ефективної мережі закладів загальної середньої освіти, з урахуванням вимог законодавства щодо сучасного, безпечного, інклюзивного та безбар'єрного освітнього середовища;

здійснення заходів, пов'язаних із забезпеченням пожежної безпеки;

підтримка діяльності сучасних закладів освіти з інклюзивним навчанням; виявлення новітніх педагогічних ідей, які успішно реалізуються у сучасній інклюзивній практиці.

РОЗДІЛ 3.

Аналіз поточної ситуації

Регіональна цільова програма «Освіта Полтавщини на 2026–2028 роки» розроблена на виконання вимог Указів Президента України від 30.09.2010 № 927/2010 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді»; від 29.06.1995 № 489/95 «Про всеукраїнський конкурс «Учитель року»; Положення про всеукраїнський конкурс «Учитель року», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.08.1995 № 638 (зі змінами); наказу Міністерства освіти і науки України від 30.12.2024 № 1820, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.02.2025 року за № 187/43593 «Про затвердження Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух»; розпоряджень Кабінету Міністрів України: від 14.12.2016 № 988–р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12.2017 № 903–р «Про затвердження плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», від 05.08.2020 № 960–р «Про схвалення Концепції розвитку природничо–математичної освіти (STEM-освіти)»; від 11.08.2025 № 840–р «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України: покоління стійкості – 2030»; Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.12.2021 р. № 1340 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності», лист Міністерства освіти і науки України від 29.09.2025 № 1/20386-25 «Інструктивно–методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти», Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115.

Сьогодні, коли Україна переживає четвертий рік повномасштабної війни, освітня сфера Полтавської області, відчувши всі виклики воєнного стану, продовжує розвиватися, фіксувати зміни як кількісних, так і якісних показників. Проте масова міграція населення, енергетичні кризи, зміни в демографії та соціальній структурі суттєво вплинули на роботу закладів освіти. У цих умовах освітня система змушена була адаптуватися до нових реалій, що вимагало значних зусиль від усіх її учасників. Незважаючи на об'єктивні труднощі, більшість закладів освіти продовжили свою роботу, були знайдені рішення для забезпечення навчання в умовах енергетичних обмежень та безпекових викликів.

Однією з ключових тенденцій стало скорочення мережі закладів загальної середньої освіти в області з 534 (2021/2022 н.р.) до 500 (2024/2025 н.р.), що супроводжувалося зменшенням кількості класів на 427 одиниць. Статистичний

аналіз виявив сильний негативний тренд у динаміці кількості учнів, яка спочатку зросла на 1734 особи (2022/2023 н.р.), але потім скоротилася на 7816 (2024/2025 н.р.), що пов'язано з міграцією, демографічним спадом і переходом на альтернативні форми навчання. Кількість класів також знижується – з 7503 (2021/2022 н.р.) до 7076 у 2024/2025 н.р. (на 427 класи менше), що може вказувати або на зменшення наповнюваності, або скорочення кількості паралелей.

У Полтавській області триває робота щодо впровадження та реалізації заходів передбачених у межах реформи «Нова українська школа». На вимогу положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» продовжується робота щодо формування оптимальної та спроможної мережі закладів загальної середньої освіти з урахуванням пропозицій територіальних громад, вимог чинного законодавства щодо безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього простору, демографічних показників, спроможності територіальних громад, профілізації старшої профільної школи задля забезпечення права кожного учня на вибір відповідного профілю навчання.

Аналіз статистичної інформації показує, що порівняно з 2021/2022 н.р. в області зменшилася кількість ліцеїв з дошкільним підрозділом, початковою школою та гімназією на 9, кількість ліцеїв початковою школою та гімназією зменшилася на 41, кількість чистих ліцеїв зменшилася на 2 одиниці.

Актуальність Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки» обґрунтовується виконанням та дотриманням чинних нормативних документів, зокрема, «Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», адже Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки України, яка зупинить негативні тенденції та перетворить українську школу на важіль соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності України.

Передбачені програмою заходи сприятимуть вирішенню питання підтримки обдарованих і талановитих дітей та учнівської молоді.

На Полтавщині існує значний потенціал обдарованих і талановитих дітей та молоді, однак система підтримки їхнього розвитку потребує сучасних форм роботи, належного ресурсного забезпечення, а також узгодженої взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу.

У Полтавській області системна робота з обдарованими і талановитими дітьми та молоддю здійснюється на базі Комунального закладу Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді», який забезпечує організацію науково-дослідницької діяльності за відділеннями, що охоплюють практично всі напрями сучасної науки – природничі, фізико-математичні та технічні, гуманітарні й суспільні. Структура відділень постійно модернізується відповідно до інноваційних тенденцій розвитку української та світової науки, орієнтуючись на структуру Національної академії наук України.

Результативність діяльності Полтавського територіального відділення МАН України підтверджується щорічними досягненнями учнів на всеукраїнському рівні.

У 2023 році до II (обласного) етапу Конкурсу долучилися 523 учні, які представили наукові роботи у 68 секціях 12 наукових відділень. Переможцями стали 280 (53,5 %) школярів: з них 66 вибороли I місце, 90 – II місце, 124 – III місце. На державному рівні Полтавщину представляли 65 учасників, із яких 39 (60 %) здобули перемогу.

У 2024 році до II (обласного) етапу Конкурсу долучилися 549 учнів, які представили наукові роботи у 69 секціях 12 наукових відділень. Переможцями стали 301 (54,8 %) школярів: з них 73 вибороли I місце, 98 – II місце, 130 – III місце. На державному рівні Полтавщину представляли 65 учасників, із яких 31 (47,7 %) здобули перемогу.

У 2025 році до II (обласного) етапу Конкурсу долучилися 614 учнів, які представили наукові роботи у 70 секціях 12 наукових відділень. Переможцями стали 326 (53 %) школярів: з них 74 вибороли I місце, 108 – II місце, 144 – III місце. На державному рівні Полтавщину представляли 65 учасників, із яких 38 (58,4 %) здобули перемогу. Отже, спостерігається стала позитивна динаміка: щороку зростає кількість учасників і переможців обласного та всеукраїнського етапів.

Важливим напрямом роботи з обдарованими дітьми та молоддю є підготовка учасників Всеукраїнського конкурсу–захисту під час навчально–тренувальних зборів. Освітній процес організовано у форматі трьох навчальних сесій тривалістю по 10 днів кожна. Упродовж зборів учні поглиблюють свої знання, вдосконалюють наукові роботи та готуються до кваліфікованого захисту. Завдяки цьому вони демонструють високі результати на Всеукраїнському конкурсі–захисті.

Ефективність проведення таких навчально-тренувальних зборів підтверджується стабільним зростанням рівня підготовки учасників та їхніми досягненнями на всеукраїнському рівні. Збереження та подальший розвиток цієї форми навчання є доцільним, адже вона забезпечує якісну підтримку талановитої молоді, сприяє розвитку її наукового потенціалу та формує активне інтелектуальне середовище.

Протягом трьох років більше 30 юних науковців здобули стипендії Президента України. Щорічно за результатами Національного відбору учасників міжнародних заходів серед переможців Всеукраїнського конкурсу–захисту науково–дослідницьких робіт учнів–членів МАН України здобувачі освіти Полтавщини входять до складу Національної збірної команди.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 30.12.2024 № 1820, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.02.2025 за № 187/43593 «Про затвердження Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух», суб'єктом організації та проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів та турнірів є Комунальний заклад Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді».

Упродовж 2024/2025 навчального року команди учнів Полтавської області під керівництвом Комунального закладу Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді» взяли участь у двох престижних інтелектуальних змаганнях – Всеукраїнському учнівському турнірі юних істориків та Всеукраїнському учнівському турнірі юних журналістів.

За результатами інтелектуальних поєдинків Всеукраїнського учнівського турніру юних істориків один із представників полтавської команди був відзначений спеціальним дипломом за найактивнішу участь у турнірних змаганнях.

За підсумками змагань Всеукраїнського учнівського турніру юних журналістів полтавську команду було нагороджено дипломом за злагоджену командну гру. Крім того, двоє членів команди отримали спеціальні дипломи в особистій першості у номінаціях «Перспектива турніру» та «Команда зірок». Участь команд Полтавської області у зазначених турнірах стала підтвердженням високого рівня підготовки юних науковців, їхньої креативності, командної взаємодії та щирого зацікавлення наукою. Ця діяльність є невід'ємною складовою системної роботи з виявлення, підтримки та розвитку інтелектуально обдарованої молоді. Необхідно забезпечити подальший розвиток і підтримку напряму роботи з обдарованими дітьми та молоддю в межах програми, створивши умови для системного виявлення, розвитку та супроводу їхніх здібностей. Важливо не лише зберегти вже напрацьовані підходи, а й закріпити отримані результати, сприяючи їхній подальшій реалізації та вдосконаленню освітнього середовища для талановитої молоді.

З метою формування в суспільстві патріотичної свідомості шляхом набуття досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, залучення учнівства до обговорення суспільно значимих тем Полтавською академією неперервної освіти ім. М.В. Остроградського щорічно проводяться обласні змагання інтелектуальної гри «Дебати» для школярів 9–11 класів. Учасники змагань дебатують на актуальні теми, пов'язані з використанням штучного інтелекту, з впливом молодіжних субкультур на формування особистості підлітків, з проблемами інтелектуальної міграції, з екологічними викликами та інше. Впроваджуючи дебатну технологію в Полтавській області, підлітки набувають практичні навички цивілізованих методів вирішення дискусійних питань. Щорічно у обласних змаганнях інтелектуальної гри «Дебати» беруть участь понад 70 учнів, 40 педагогів та науковців, понад 30 студентів закладів вищої освіти. Переможцями змагань є учнівські команди, що дебатують в фіналі та півфіналі. Також члени суддівської колегії визначають кращих спікерів інтелектуальної гри.

Традиційно, для більшості громадян знайомство з математикою обмежувалося шкільною програмою, яка часто подається як сухий набір правил і фактів. Це призводило до формування стереотипу про математику як про складний та нудний предмет, знижуючи мотивацію учнів до її вивчення. Необхідність переосмислення

підходів до навчання підтвердили й результати міжнародного дослідження якості освіти PISA–2022, які чітко засвідчили наявність системних проблем у формуванні математичної компетентності українських учнів. Так, лише 58 % учнів досягли базового рівня грамотності з математики.

Математична компетентність сьогодні є однією з ключових вимог сучасного глобалізованого світу, що швидко змінюється та вимагає від громадян здатності до критичного мислення, логічного аналізу та інноваційних рішень.

Зі зміною суспільних запитів та технологій навчання, змінюються і вимоги до змісту математичної освіти, з'являються нові механізми оцінювання. Критична необхідність модернізації була визнана на державному рівні, коли Указом Президента України 2020/2021 навчальний рік був оголошений Роком математичної освіти. Метою було підвищення якості вивчення математики, застосування сучасних технологій та популяризація предмету.

На Полтавщині ця національна ініціатива отримала потужний розвиток. За період з 2020 по 2025 роки було ініційовано низку заходів, які охопили вчителів та учнів області і продемонстрували високу ефективність, а саме:

- каскад тренінгів з математики, мета якого – поширення інноваційних методик і технологій навчання математики (пройшли навчання близько 4500 осіб);

- вебінари, семінари та тренінги з поширення напрямів педагогічної і дослідницької діяльності щодо включення інновацій STEM в методику викладання математики (охоплено 900 вчителів);

- змагання «Математичний Занзібар», спрямовані на формування в учнів математичного, логічного та критичного мислення (охоплено 1926 учнів 4–9 класів, що значно перевищило очікувані 500);

- Обласні математичні змагання ім. М.В. Остроградського, спрямовані на популяризацію математичних знань серед молоді, а також сприяння вихованню патріотизму та гордості за видатних співвітчизників (охоплено 122 учні 8–11 класів замість очікуваних 90);

- Обласний математичний фестиваль для вчителів ім. М.В. Остроградського, спрямований на поширення інноваційних ідей і технологій навчання математики та підвищення іміджу вчителів математики (охоплено 80 вчителів та викладачів закладів освіти).

Цей вдалий досвід чітко свідчать, що система заходів є ефективною та потребує подальшого продовження та масштабування.

Виклики, спричинені збройною агресією російської федерації проти України зумовлюють потребу в організації безпечного навчання в школах, цифровізації освітнього процесу, а також організації якісного дистанційного навчання з використанням цифрових технологій.

Разом із українською освітянською спільнотою педагоги Полтавщини зіштовхнулись із низкою проблем, відповіддю на які стало об'єднання освіти й цифрових технологій у стислі терміни, яке надає додаткові можливості за

допомогою гнучкості й адаптованості. Цифровізація освіти стала важливою відповіддю на сучасні виклики не лише для здобувачів освіти, але й для педагогічних працівників.

Цифровізація освіти супроводжується певними труднощами, які долаються шляхом забезпечення педагогічних працівників неперервною освітою і навчанням за напрямками цифрової педагогіки, сучасних технологій здійснення освітнього процесу в цифровому середовищі.

За статистичними даними на початок року в закладах загальної середньої освіти області налічується 14219 персональних комп'ютерів та 12561 ноутбуків і нетбуків.

У навчальному процесі використовується:

– 10616 персональних (стаціонарних) комп'ютерів,

– 12561 мобільних (ноутбуки, нетбуки) комп'ютерів, в тому числі ноутбуки, придбані вчителям для дистанційної роботи;

– 1744 планшетів.

Понад 5 років використання має 10398 одиниць техніки.

Середній показник навантаження 1–11 класів на один комп'ютер становить 6 учнів.

На робочих місцях вчителів використовується 3315 персональних комп'ютерів.

Інтерактивні дошки є невід'ємною частиною сучасного освітнього процесу. Вони роблять навчання цікавішим, наочним та більш ефективним. Для навчального процесу в закладах загальної середньої освіти використовується 3514 інтерактивних поверхонь.

Здійснюється систематичне залучення педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти до створення навчальних цифрових ресурсів з метою підвищення якості освітніх послуг.

Протягом 2023 – 2025 років у обласних тренінгах з питань організації освітнього процесу з використанням дистанційного формату «Цифровізація освіти» взяли участь 2655 педагогічних працівників області. Таким чином, замість очікуваних 525 осіб, щорічно було здійснено підготовку в середньому 885 педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти до здійснення освітнього процесу з використанням цифрових технологій.

Реалізація програми дозволить розробити та створити потужну, структуровану базу методичних та дидактичних матеріалів для дистанційного та змішаного навчання, а також забезпечить навчання педагогічних працівників та методичне супроводження для інтеграції сучасних педагогічних технологій (проектне навчання, використання віртуальних лабораторій, ІІІ) в освітній процес з урахуванням специфіки кожного освітнього рівня.

У закладах загальної середньої освіти Полтавської області функціонує 33 STEM-лабораторії, крім цього до STEM-інфраструктури також можна віднести і кабінети інформатики та окремих природничих наук, на базі яких станом на кінець 2024 року реалізовувалось 77 шкільних освітніх проєктів з тем міжгалузевої інтеграції, проведення експериментів та наукових досліджень, диференційованого

вивчення основ штучного інтелекту, 3D–моделювання, робототехніки й управління безпілотними літальними апаратами, проєктно–орієнтованого навчання й формування математичних компетентностей через елементи STEM, застосування віртуальних технологій та симуляції.

STEM–освіта має стати одним із інструментів для подолання освітніх втрат. На основі існуючої STEM–інфраструктури, зміцненні акцентів на інженерному проєктуванні, заохоченні вчителів до розвитку своїх знань, можливим є підвищення рівня наукової й технологічної грамотності вчителів, зменшення дефіциту знань у сфері STEM–дисциплін, переходу від вивчення готових технологій до створення та проєктування власних, а також до інтеграції 3D–моделювання, робототехніки та програмування у вирішення реальних, міжпредметних задач.

Програма надає можливість поліпшити стимулювання розвитку творчого потенціалу вчителя і розв’язати комплекс завдань щодо відзначення та заохочення творчої праці вчителів, удосконалення їх професійної майстерності; забезпечити реалізацію основної мети конкурсу – підвищення престижності професії вчителя, виявлення й підтримки талановитих педагогічних працівників.

Педагоги Полтавської області активно долучаються до участі у всеукраїнському конкурсі «Учитель року», який об’єднує педагогічних працівників, відданих своїй справі, творчих, відкритих до нових знань, готових ділитися своїми надбаннями; сприяє самореалізації вчителів та поширенню педагогічного досвіду. Участь у конкурсі – це можливість учителю проявити себе та підвищити свою професійну майстерність.

Так до участі у всеукраїнському конкурсі «Учитель року» в останні три роки долучилися понад 250 учителів, 5 педагогів Полтавщини стали лауреатами фінального етапу професійних змагань. Програма сприятиме гідному відзначенню переможців і лауреатів конкурсу.

Освітні заклади Полтавської області мають гострі проблеми з фінансуванням закупівлі дидактичних матеріалів, науково-методичної літератури, фахових періодичних методичних видань. Реалізація Програми дозволить забезпечити видання Полтавською академією неперервної освіти ім. М.В. Остроградського науково–методичної літератури, яка буде сприяти реформуванню освіти, об’єднанню вчителів, батьків, бізнесу, місцевої влади – всіх тих, кого освітня проблематика стосується безпосередньо.

Освітні втрати в українського учнівства виявило міжнародне дослідження якості освіти PISA–2022. Спостерігається безпрецедентне падіння успішності в усіх предметних галузях дослідження. Причиною цього може бути тривале дистанційне навчання під час пандемії COVID–19 та повномасштабна війна.

Порівняння результатів PISA між двома циклами – 2018 та 2022 років – констатувало зниження рівня успішності учнів у 2022 році порівняно з результатами попереднього циклу. У математичній галузі в українських учнів найнижчий рівень освітніх втрат серед усіх досліджуваних галузей. Так, з

математики різниця сягає 12 балів, із читання – 38 балів і з природничо-наукових дисциплін – 19 балів. Найбільша різниця спостерігається в успішності оволодіння учнями читацькою грамотністю (освітні втрати в читанні можна оцінити майже двома роками навчання). Тому сьогодні особливу увагу треба приділити вирішенню цього питання.

Сучасні освітні вимоги акцентують особливу увагу на необхідності розвитку ключових компетентностей особистості, серед яких важливе значення мають підприємницька компетентність та фінансова грамотність. Актуальність цього напрямку посилюється системним впровадженням реформи Нової української школи, де з 8 класу запроваджується новий предмет «Підприємництво та фінансова грамотність». В області вже проведена значна підготовча робота: майже 400 вчителів успішно пройшли спеціалізовану підготовку до викладання цієї дисципліни. Високий рівень зацікавленості як педагогів, так і учнів до фінансово-економічного напрямку підтверджується, зокрема, результатами Чемпіонату області «Крок до бізнесу» у 2024/2025 навчальному році, в якому взяли участь 182 учні з 27 закладів загальної середньої освіти. Зважаючи на високу актуальність забезпечення учнів життєво необхідними компетентностями підприємливості та фінансової грамотності для їхньої успішної самореалізації та адаптації до економічних викликів, а також на стратегічну важливість якісної підготовки педагогів, виникла потреба в організації ключового методичного заходу. Таким заходом є Обласна атестаційна сесія «Фінансова компетентність вчителя: діагностична сесія та методичний фідбек». Її основна мета – об'єктивне виявлення актуального рівня фінансової грамотності вчителів та їхнього розуміння сучасних методик викладання складних фінансових тем (зокрема, інвестицій, кібербезпеки, податків та пенсійної реформи), а також надання якісного персоналізованого методичного фідбеку. Цей захід слугує важливим інструментом оцінки ефективності проведеної підготовки та основою для подальшого методичного супроводу.

Регіональна цільова програма «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки» спрямована на розв'язання проблем, які неможливо вирішити у процесі поточної роботи, та які існують в системі освіти Полтавщини, адже освітня галузь є важливою сферою соціально-економічного, культурного, духовного розвитку сіл, селищ та міст області.

РОЗДІЛ 4.

Врахування гендерного аспекту

Система освіти повинна допомогти людині адаптуватись до існуючих у суспільстві соціальних відносин, створити умови для формування егалітарної свідомості, вільної від гендерних стереотипів і відповідальної за свої міжособистісні взаємини в освітньому соціумі.

Програма забезпечує формування недискримінаційного освітнього середовища з урахуванням Концепції реалізації державної політики «Нова українська школа» на період до 2029 року, дружнього та толерантного ставлення до дітей з маломобільних груп населення; використання форм та методів навчання/виховання, що сприяють створенню атмосфери взаємоповаги, взаємодії, інклюзивності, унеможливлюють дискримінаційне ставлення один до одного всіх суб'єктів освітнього процесу; сприяння у закладах освіти заохоченню хлопців і дівчат до спільної участі у заходах, спільного користування ігровим/навчальним приладдям.

Передбачена інформаційна та науково-методична підтримка впровадження принципу забезпечення рівних прав та можливостей учнів та учениць (жінок і чоловіків) у сфері освіти, забезпечення взаємодії закладів освіти щодо організації та проведення різноманітних заходів, підготовка та розповсюдження науково-методичних видань з питань забезпечення рівних прав та можливостей учнів та учениць.

РОЗДІЛ 5.

Напрями діяльності та заходи Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»

№ з/п	Назва конкретного заходу програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування з розбивкою за роками, тис. грн.		
					2026	2027	2028
Напрям 1. Підтримка роботи з обдарованими і талановитими дітьми та молоддю							
1.1.	Підготовка учасників II та III етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково–дослідницьких робіт учнів–членів Малої академії наук України, здобувачів освіти територіальних громад області, на базі Андріївського ліцею Полтавської обласної ради (с. Андріївка)	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Комунальний заклад Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді»	Обласний бюджет	1 843,5	2 055,2	2 192,9
1.2.	Забезпечення адресної підтримки шляхом виплати грошових винагород переможцям II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, переможцям II етапу конкурсу-захисту науково–дослідницьких робіт учнів–членів Малої академії наук та матеріального заохочення педагогічним та науково–педагогічним працівникам, які підготували цих переможців	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Комунальний заклад Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді»	Обласний бюджет	4591,6	4806,1	5061,0
1.3.	Забезпечення участі команд у фінальному етапі Всеукраїнських учнівських турнірів	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Комунальний заклад Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді»	Обласний бюджет	201,1	213,8	225,3

1.4.	Забезпечення адресної підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді, зокрема, шляхом грошових винагород переможцям фінального етапу Всеукраїнських учнівських турнірів та матеріальне заохочення керівників та тренерів команд, які підготували цих переможців	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Комунальний заклад Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді»	Обласний бюджет	295,1	308,8	325,2
1.5.	Організація та проведення обласних учнівських змагань інтелектуальної гри «Дебати» для здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	10,0	10,0	10,0
1.6.	Проведення обласних математичних змагань імені М.В. Остроградського для здобувачів загальної середньої освіти та забезпечення адресної підтримки переможців, зокрема шляхом грошових винагород	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	403,7	433,2	477,7
Разом за напрямом 1					7345,0	7827,1	8292,1
Напрямок 2. Цифровізація освітнього процесу в закладах освіти та STEM-орієнтований освітній простір							
2.1.	Каскад цифрової трансформації: воркшопи з імплементації цифрової грамотності для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	72,3	78,0	83,7
			Сільські, селищні та міські ради	Бюджети місцевого самоврядування	Відповідно до асигнувань, передбачених	Відповідно до асигнувань, передбачених	Відповідно до асигнувань, передбачених

					кошторисо м	кошторисо м	кошторисо м
2.2.	Забезпечення функціонування обласного репозитарію освітніх цифрових ресурсів «Навчайся і навчай»	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	Відповідно до асигнувань, передбачен их кошторисо м	Відповідно до асигнувань, передбачен их кошторисо м	Відповідно до асигнувань, передбачен их кошторисо м
2.3.	Проведення обласних змагань з робототехніки «RoboGames» для учнів закладів загальної середньої освіти та позашкільної освіти та забезпечення адресної підтримки переможців, зокрема шляхом грошових винагород	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	361,6	388,7	419,6
Разом за напрямом 2					433,9	466,7	503,3
Напрямок 3. Розвиток післядипломної освіти							
3.1.	Відзначення переможців і лауреатів першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року»	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	415,1	448,7	479,9
3.2.	Науково–методичне забезпечення регіонального компоненту освіти. Створення, видання та розповсюдження науково-методичної літератури	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Обласний бюджет	284,0	340,0	410,0
3.3.	Проведення каскаду тренінгів з навчальних	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної	Обласний бюджет	17,6	19,0	20,4

[illegible]

5.1.	Забезпечення функціонування комунальної установи «Центр фінансово–статистичного аналізу та матеріально–технічного забезпечення освітніх закладів» Полтавської обласної ради	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Комунальна установа «Центр фінансово–статистичного аналізу та матеріально–технічного забезпечення освітніх закладів» Полтавської обласної ради	Обласний бюджет	20845,8	21865,2	22951,9
5.2.	Проведення ремонтно–будівельних робіт із застосуванням енергозберігаючих та енергоефективних технологій, здійснення реставраційного ремонту, виготовлення або коригування проєктно–кошторисної документації, здійснення заходів, пов’язаних із забезпеченням пожежної безпеки в закладах професійної та фахової передвищої освіти, що належать до державної власності та здійснюють видатки на оплату послуг з підготовки кадрів/фахівців на умовах регіонального замовлення з обласного бюджету, зміцнення їх матеріально-технічної бази.	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Департамент будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики Полтавської обласної державної (військової) адміністрації	Обласний бюджет	Відповідно до асигнувань, передбачені кошторисом	Відповідно до асигнувань, передбачені кошторисом	Відповідно до асигнувань, передбачені кошторисом
5.3.	Забезпечення реалізації прав дітей з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної освіти. Надання дошкільної освіти в дошкільних структурних підрозділах (дошкільних групах) навчально-реабілітаційних центрів, що перебувають у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області	2026 – 2028	Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації Полтавський навчально–реабілітаційний центр Полтавської обласної ради Розбишівський навчально–реабілітаційний центр з поглибленим професійно-трудовим навчанням Полтавської обласної ради	Обласний бюджет	16480,3	17286,2	18145,3

			Микільський навчально– реабілітаційний центр Полтавського району Полтавської обласної ради				
Разом за напрямом 5					37326,1	39151,4	41097,2
Всього за Програмою					46331,3	48794,9	51362,0

**Бюджет Регіональної цільової програми
«Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»**

Очікувані джерела фінансування	Строк реалізації програми, роки			Частка від загального обсягу фінансування, %
	2026	2027	2028	
Обсяг коштів, усього, у тому числі:	46331,3	48794,9	51362,0	100%
державний бюджет	–	–	–	
обласний бюджет	46331,3	48794,9	51362,0	100%
районний бюджет	–	–	–	
міський бюджет	в межах обсягу коштів передбачених рішеннями сесій місцевих рад			
селищний бюджет	в межах обсягу коштів передбачених рішеннями сесій місцевих рад			
сільський бюджет	в межах обсягу коштів передбачених рішеннями сесій місцевих рад			
інші джерела	–	–	–	

РОЗДІЛ 6.
Показники
ефективності Регіональної цільової програми «Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»

№ з/п	Показники ефективності Програми	Значення показника станом на початок реалізації Програми	Одиниця виміру	Прогнозні значення показників успішності станом на завершення бюджетного року			Джерела отримання інформації щодо показників
				2026 рік	2027 рік	2028 рік	
1	Підготовка учасників до кваліфікованого захисту науково–дослідницьких робіт під час II та III етапів Всеукраїнського конкурсу–захисту науково–дослідницьких робіт учнів–членів Малої академії наук України	666	осіб	216	225	225	статистичні дані
2	Стимулювання обдарованих учнів до творчої праці та їх участі у Всеукраїнських олімпіадах з навчальних предметів та конкурсі–захисті науково–дослідницьких робіт учнів–членів Малої академії наук України	4173	осіб	1391	1391	1391	статистичні дані
3	Призначення грошових винагород педагогам, що підготували переможців II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів та II етапу конкурсу–захисту науково дослідницьких робіт учнів–членів Малої академії наук України	807	осіб	269	269	269	статистичні дані
4	Забезпечення участі обдарованих учнів у фінальному етапі Всеукраїнських учнівських турнірів	252	осіб	84	84	84	статистичні дані
5	Стимулювання обдарованих учнів до творчої праці та їх участі у Всеукраїнських учнівських турнірах, а також призначення грошових винагород керівникам та тренерам команд, що підготували переможців фінального етапу	180	учнів	60	60	60	статистичні дані
		72	педагогів	24	24	24	

	Всеукраїнських учнівських турнірів						
6	Організація та проведення обласних змагань інтелектуальної гри «Дебати»	300	осіб	100	100	100	статистичні дані
7	Забезпечення участі обдарованих дітей у обласних математичних змаганнях імені М.В. Остроградського	300	осіб	100	100	100	статистичні дані
8	Надання грошової винагороди переможцям обласних математичних змаганнях імені М.В. Остроградського	72	осіб	24	24	24	статистичні дані
9	Проведення каскаду тренінгів з питань цифровізації освіти та цифрової грамотності для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти	1500	осіб	500	500	500	статистичні дані
10	Розміщення матеріалів на обласному репозитарії освітніх цифрових ресурсів «Навчайся і навчай»	1200	штуки	400	400	400	статистичні дані
11	Проведення Обласних змагань з робототехніки «RoboGames» для учнів	480	осіб	160	160	160	статистичні дані
12	Забезпечення адресної підтримки переможців Обласних змагань з робототехніки «RoboGames» для учнів, зокрема шляхом грошових винагород	243	осіб	81	81	81	статистичні дані
13	Надання грошової винагороди переможцям та лауреатам обласного туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року»	75	осіб	25	25	25	статистичні дані
14	Друкування та розповсюдження 6 найменувань науково-методичної літератури	4500	примірників	1500	1500	1500	статистичні дані
15	Проведення каскаду тренінгів з навчальних предметів для педагогічних та науково-педагогічних працівників щодо подолання освітніх втрат в учнів	24	груп	8	8	8	статистичні дані
16	Організація, проведення та відзначення переможців Обласної атестаційної сесії	300	учасників	100	100	100	статистичні дані

	«Фінансова компетентність вчителя: діагностична сесія та методичний фідбек»	60	переможців	20	20	20	
--	--	----	------------	----	----	----	--

РОЗДІЛ 7.
Координація та контроль за ходом виконання
Регіональної цільової програми
«Освіта Полтавщини на 2026 – 2028 роки»

Організаційний супровід та координація робіт, пов'язаних з виконанням програми, покладається на Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації.

Контроль за виконанням програми здійснюється Полтавською обласною державною (військовою) адміністрацією та постійною комісією обласної ради з питань освіти, науки і культури.

Основні форми контролю за реалізацією заходів програми:

звітність виконавців програми щодо стану виконання заходів програми;

обговорення стану та проблем щодо реалізації програми на засіданнях колегії Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації;

проведення моніторингу та надання узагальненої звітності про хід реалізації програми керівництву Полтавської обласної державної (військової) адміністрації та постійній комісії обласної ради з питань освіти, науки і культури;

залучення медіа до висвітлення питань щодо реалізації заходів програми.

Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної (військової) адміністрації щоквартально до 20 числа місяця, наступного за звітним періодом, подає Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної (військової) адміністрації звіт про виконання програми за відповідний квартал звітного року за встановленою формою.